

”JEG HAVDE IKKE NOGEN LYKKELIG BARNDOM.”

(Lorentzen, 1955)

OPVÆKST

Lorentzens liv var ikke let. Han blev født i 1896 på Frederiksberg. Moren var 18, faren var smed og drucker. Da forældrene blev skilt, trak Lorentzen det korte strå og flyttede med faren. Han blev forsømt og kom på børnehjem. Forstanderinden sagde, at han lavede unoder og stjal, så hun bortviste ham. Senere fik Lorentzen ophold på opdragelsesanstalter, i arresthuse og i fængsler. Sammenlagt 37½ år blev det til. Kært barn har mange navne, og Lorentzen blev kaldt både fræk, farlig og forhærdet i rapporterne, mens præsten, der konfirmerede ham, så en mild og venlig dreng, som havde manglet en fast hånd. Lorentzen selv mente, at han havde manglet kærlighed.

”Jeg havde ikke nogen lykkelig barndom. Min far giftede sig med mor, da hun bare var 17 aar gammel. De fik fire børn, men de to blev bortadopteret lige efter fødslen. Da far og mor blev skilt, blev vi to tiloversblevne søskende det ogsaa. Mor tog min lillesøster med sig, mens jeg blev hos min far.” (Lorentzen, 1955)

”Jeg var min egen herre, og jeg kunne gøre, som det passede mig. Til gengæld maatte jeg ogsaa selv skaffe mig den mad, jeg skulle have at spise. Det var lidt tidligt at komme til at staa paa egne ben. For jeg var faktisk ikke mere end 5 aar. Men jeg klarede mig. Det vil sige, jeg klarede mig paa min egen maade. Og den bestod i at tage, hvad jeg kunne faa.” (Lorentzen, 1955)

”Der var forskellige metoder. En af dem var at bryde rosinkasser op ovre paa Toldboden og at spise middag i rosiner. Ellers stjal jeg æbler i Kongens Have. Eller, naar det stod allerværst til, gik jeg paa togt i gaardene til toldbodkvarterets patricierhuse, hvor det tit var aldeles overdaadigt, hvad der blev lagt ud til fuglene.” (Lorentzen, 1955)

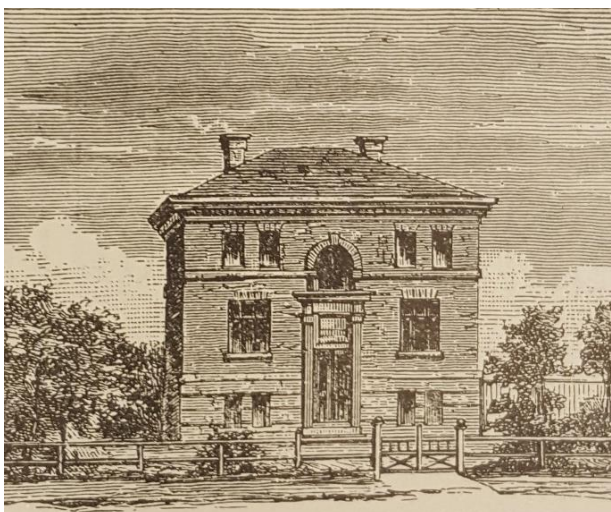

BØRNEHJEM OG OPDRAGELSESANSTALTER

ÅR	ANSTALT	BEMÆRKNINGER
1905-1908	Børnehjemmet Godthaab	Bortvises pga. ulydighed og rapserier.
1912-1913	Optagelseshjemmet Seden Enggaard	Flygtede flere gange.
1913-1915	Braaskovgaard Opdragelsesanstalt	Flygtede flere gange, bl.a. til Canada.

"Han kom på børnehjem, hvor han var i 3 år. Dette ophold står for ham som noget meget ubehageligt. Lederen var en arrig gammel kvinde, der ikke tog sig af ham." (Mentalundersøgelse, 1947)

"Vi var 20 mishandlede og misrøgtede Sjæle, bløde og længselsfulde efter Kærlighed." (Lorentzen, 1953)

Billeder af Børnehjemmet Godthaab, 2. hjem. Før 1900. Tilhører Frederiksberg Stadsarkiv.

"Carl er af en let Karakter, som hurtig glemmer, hvad han er irettesat for, men ellers en godmodig dreng. Han har desværre flere Gange vist tilbøjelighed til at rapse. Han er godt begavet og har let ved at lave sine Lektier; men han skal stadig mindes, da han er meget flygtig og uopmærksom." (Forstanderinden, Børnehjemmet Godthaab, 1905-1908)

"I øvrigt var han en mild og venlig Dreng, som jeg syntes godt om og det bedrøver mig, at han er kommen paa Afveje. Sikkert nok har han i Opdragelsen manglet en fast og kraftig Haand, der kunde hjælpe det gode frem og holde de daarlige Tendenser nede." (Henriksen, præst ved Vor Frue Kirke i København, 1912)

"Lorentzen udviste her en ret dårlig opførsel. Han var godt begavet og havde et godt tag på sit arbejde, men han var i høj grad ustadig og lunefuld og kunne ofte blive trodsig, stædig og løgnagtig. Jeg anser ham for et i høj grad degenereret individ." (Forstander Clausen, optagelseshjemmet Seden Enggaard, 1915)

”STORTYVEN, KALDTE MAN MIG.”

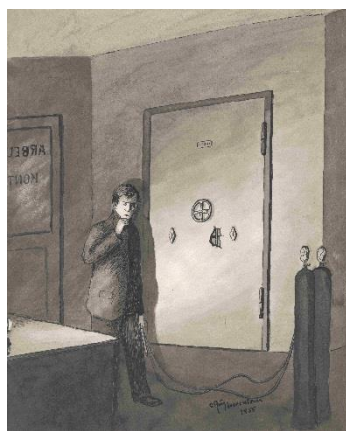
(Lorentzen, 1955)

VOKSENLIVET OG FÆNGSELSDOMME

Lorentzens voksenliv var styret af hans hang til spiritus, hurtigt tjente penge og berømmelse. Fra han var 16 år, til han døde, fik Lorentzen 6½ år i frihed. Det vil sige, at han sammenlagt sad 37½ år i fængsler og arresthuse. Hver gang han kom ud efter en afsonet dom, skete det samme, for gamle vaner dør ikke let. Han begyndte at drikke, og alkoholen gjorde ham frygtløs. Frygtløsheden hjalp ham til at gennemføre tyverierne. Pengeskabstyverierne gav ham spænding, hurtige penge og den anerkendelse og berømmelse, han længtes efter. Cirklen var ond, og Lorentzen hadede sine svagheder. Amtslægen i Odense undersøgte på et tidspunkt Lorentzen og erklærede, at han var velbegavet og vidste, hvorfor man ikke måtte stjæle. Men stjæle gjorde han.

”Da far og mor blev skilt, blev vi to søskende det ogsaa. Mor tog min lillesøster med sig, mens jeg blev hos min far. Det var et daarligt valg – i hvert fald for mig. For der var kun én ting her i verden, der interesserede min far, og det var at faa noget at drikke.” (Lorentzen, 1955)

”Hver gang et kup var i arbejde, begyndte jeg at drikke. Ikke sanseløst, men dog nok til at holde mig i en behagelig taaget verden, der kun var fyldt af det job, der forestod. I modsætning til saa mange andre virkede spiritus skærpene paa mine evner. Jeg følte mig sikker paa mig selv. Spiritus'en hjalp mig ogsaa til ikke at være bange for de eventuelle følger.” (Lorentzen, 1955)

”Naar jeg i dag tænker tilbage, kan jeg endnu fornemme den sitrende fornemmelse i nerverpidserne, som et veludført kup gav mig. Der er ingen grund til at skjule det – jeg nød spændingen. Og jeg følte, at jeg levede hvert minut.” (Lorentzen, 1955)

”Om sit spiritusforbrug angav observanden, at det i hans frie perioder har været temmelig stort, og i den sidste frie periode tiltog det så stærkt, at han i den sidste tid drak 20-30 genstande om dagen, det var øl, snaps og vin, altid i selskab og på restaurationer. Han mener at tåle spiritus udmærket, bliver godt tilpas og noget overmodig deraf, hæmningerne falder væk, og han får nye ideer og lader sig overtale til at gå med til noget kriminelt. Hans hustru forsøgte flere gange at få ham til at holde op med at drikke, men det var ham kun muligt nogle få dage.” (Mentalundersøgelse, 1947)

"I de aar, der fulgte, var det igen pengeskabe, der maatte holde for. Jeg var paa ustandselige rejser landet over, og fede avisoverskrifter holdt befolkningen à jour med, hvor jeg *havde været*." (Lorentzen, 1955)

"Fg. kan utvivlsomt anses for en velbegavet Mand, der er i Besid[delse] af gode Evner i mange Henseender. Han synes stadig at Kuldsejle ude i Tilværelsen p. gr af store Vaner og manglende Taalmodighed til at tjene til sit Forbrug paa Hæderlig Vis, ligesom maaske ogsaa en vis Trang til Spændingen ved Forbryderlivet gør sig gældende hos ham." (Stambog, 1948)

"Carl August Lorentzen [er] ikke sindssyg eller åndssvag, men en karaktersvag person, der har været hengiven til spiritusmisbrug, uden at han dog kan betegnes som forfalden til drukkenskab." (Retslægerådet, 1947)

LORENTZENS DOMME

ÅR	DOMME	LOVOVERTRÆDELSE
1912	60 dages fængsel	Tyveri
1915	2 års forbedringshusarbejde	Tyveri
1917	3 års forbedringshusarbejde	Tyveri
1920	6 års forbedringshusarbejde	Tyveri
1924	5 års tugthusarbejde	Tyveri
1932	6 års tugthusarbejde	Tyveri
1938	6 års fængsel	Tyveri
1948	Sikkerhedsforvaring (tidsubestemt)	Tyveri
1956	Genindsættes i sikkerhedsforvaring	Tyveri
Antal år i fængsel: 33 år Antal år i arresthuse: 4½ år Antal år i alt i fængsler og arresthuse: 37½ år		

"15/1 1916 blev han idømt 15 slag kat. Siden da var hans opførsel særdeles tilfredsstillende. Han var en trodsig, stædig og tilsyneladende demoraliseret person, men ved siden af velbegavet og ikke uden karakter." (Nyborg Statsfængsel, ukendt årstal)

"Han var en trodsig, stædig og tilsyneladende demoraliseret person, men ved siden af velbegavet og ikke uden karakter." (Nyborg Statsfængsel, ukendt årstal)

Fangefotografier af Lorentzen, Nyborg Statsfængsel, 1915 og 1917. Tilhører Rigsarkivet.

"Han blev under sit Ophold her betragtet som en meget vanskelig Fange, der paadrog sig 9 disciplinære Straffe (Kommunikation, Forfærdigelse af ureglementerede Genstande, upassende Opførsel og Forsøg paa Udsmugling) ligesom han var indblandet i en større Bestikkelsesaffære." (Vridsløselille Straffeanstalt, 1924)

"Han betegnedes som: 'fordringsfuld, forbryderstolt, forhærdet og løgnagtig'." (Vridsløselille Straffeanstalt, 1924)

"Fangen synes nærmest upaavirket af Straffen. Hans Natur er letsindig og ubehersket, af hans Udtalelser fremskinner endog det raa og frække. I Breve til Moderen er han til Tider ikke fri for at være paastaaelig, næsvis og affejende. Han taaler daarligt Tilrettevisning og Advarsel." (Inspektør Wandall, Horsens Straffeanstalt, 1928)

"Han har været ganske flittig og flink, arbejdsvillig og interesseret, men kan være noget urolig og uligevægtig." (Inspektør Borgsmidt-Hansen, Statsfængslet i Horsens, 1941)

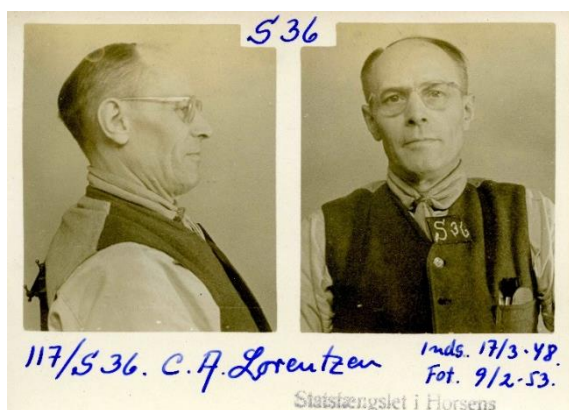
"Han er særdeles dygtig med sine Hænder, saa der er ikke Tvivl om, at han burde kunne klare sig, men han har sikkert saa alvorlige Brist i sin Karakter, at det vil være tvivlsomt, om han formaar at holde sig paa den rigtige Side, naar han kommer ud, og Vanskelighederne møder ham." (Inspektør Borgsmidt-Hansen, Statsfængslet i Horsens, 1941)

"Han syntes ganske uden hævninger, saasnt han fik penge imellem hænderne. Bevidst og ubevidst har han bestandig haft undskyldninger til raadighed, kunnet charmere – og i det hele faa alt drejet, saa at han selv kom til at staa i det bedste mulige lys." (Vridsløselille og Nyborg Fængselselskab, 1942)

"Hans Forhold her har iøvrigt været tilfredsstillende. Han er ganske flink og arbejdsvillig. Han faar af og til nogle fikse Ideer og sætter saa Himmel og Jord i Bevægelse for at realisere dem, men falder dog hurtigt til Ro, selv om det ikke gaar helt efter hans Hoved." (Inspektør Borgsmidt-Hansen, Statsfængslet i Horsens, 1942)

"Fangens Udvikling i de seneste Maaneder synes præget af en vis 'Fængselstræthed', der til Tider kan gøre ham noget deprimeret, mens han til andre Tider er stærkt optaget af Tanken om Friheden og Fremtiden." (Inspektør Borgsmidt-Hansen, Statsfængslet i Horsens, 1944)

"Overfor mig er han altid yderst korrekt – sleben, har gerne villet optræde med en vis arrogance, men er dog totalt ophørt hermed. Han er upålidelig og løgnagtig." (Bardtrum, Dansk Forsorgsselskab, 1955)

SIKKERHEDSFORVARING

I 1948 fik Lorentzen en sikkerhedsforvaringsdom uden slutdato. Det var den hårdeste straf, loven gav mulighed for. Overlægen i psykiatri ved politiet begrundede det med, at Lorentzen var vaneforbryder og upåvirkelig over for straf. Lorentzen selv mente, at han var letsindig, men ikke et ondt menneske. Forvaringsdomme skulle afsnes i Horsens, så Lorentzen kom til Statsfængslet i Horsens og fik fangenummer S.36. Lorentzen kunne først søge om prøveløsladelse efter fire år. Hvis den blev afvist, skulle der gå to år, før han igen kunne søge. Han kunne maksimalt risikere at afsone i 20 år. Lorentzen mente, den tidsbestemte straf var "uudholdelig" og "idiotisk".

"Da observanden efter det foreliggende må betegnes som vaneforbryder og har vist sig ganske upåvirkelig af straf, må det anbefales, at han anbringes i sikkerhedsforvaring."

(Mentalundersøgelse, 1947)

"Retslægerådet udtale[r], at Carl August Lorentzen efter det foreliggende ikke er sindssyg eller åndssvag, men en karaktersvag person, der har været hengiven til spiritusmisbrug. Principielt kan han ikke anses for uegnet til påvirkning gennem straf, men efter det om hans psykiske tilstand og tidligere kriminelle løbebane oplyste vil straf ikke kunne antages at virke pacificerende på ham, idet nye, ligartede lovovertrædelser må ventes." (Retslægerådet, 1947)

"Thi kendes for Ret:

Tiltalte Carl August Lorentzen bør tages i Sikkerhedsforvaring." (Frederiksberg Birk, 1947. Stadfæstet i Østre Landsret, 1948)

"Alle Illusionerne brast ved oplæsningen i Retten af Sikkerhedsforvaringsdommen. At høre den saa kortfattet som den er og saa grufuld Menneskeudslettende: Personen – bør at tages i Sikkerhedsforvaring!" (Lorentzen, 1954)

